

Paleis Het Loo

€ **2.972.605**

geadviseerd
subsidiebedrag

€ **3.320.878**

gevraagd
subsidiebedrag

Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum (hierna: Paleis Het Loo) is een ensemble van een laat-17e-eeuws paleis met baroktuin en een stallencomplex uit het begin van de 20e-eeuw.

De missie van Paleis Het Loo is een publieksgericht samenspel te zijn van paleis, tuinen, stallencomplex en museum, waar de geschiedenis van het Huis van Oranje-Nassau en zijn wooncultuur met een grote verscheidenheid aan activiteiten en tentoonstellingen wordt verteld. In de periode 2018 – 2020 zal het museum in het teken staan van het Masterplan Paleis Het Loo, waarbij een renovatie en een ondergrondse uitbreiding zullen worden uitgevoerd.

Paleis Het Loo profileert zich tweeledig: enerzijds als het paleismuseum dat de komende vier jaar 'anders' open zal zijn vanwege de renovatie, anderzijds als een 'museale dagattractie' die haar bezoekers wil raken met verhalen over het paleis en zijn bewoners.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum een subsidiebedrag toe te kennen van € 2.972.605. Dit bedrag is conform de indeling in categorie 2.

De raad is positief over het activiteitenplan van Paleis Het Loo. Het museum werkt in het plan, in het verlengde van zijn profiel als museale dagattractie, zijn strategische doelstellingen voor 2017 – 2020 helder uit. Goed is de uitleg over het masterplan – de grootscheepse renovatie en uitbreiding – dat het museum de komende vier jaar zal beheersen. Het nieuwe Kindermuseum en Oranjemuseum ziet de raad als waardevolle uitbreidingen en ook de experimenten met een eigentijdse programmering vindt de raad positief. Wel mist de raad een concretisering van de experimenten. Ook kan volgens hem nog een inhoudelijke verdiepingsslag gemaakt worden.

Van de in gang gezette samenwerking met Huis Doorn is de raad een groot voorstander. Hij moedigt beide musea aan deze samenwerking de komende jaren uit te werken en verder te intensiveren, en verwacht dat Paleis Het Loo zich actief opstelt bij het realiseren van een plan daarvoor.

De toegenomen aandacht voor educatie vindt de raad positief, maar het educatiebeleid kan nog ambitieuzer worden ingezet. Dit geldt eveneens voor het beleid omtrent de diversiteit van het publiek. Het experimenteren met de programmering kan ook aan de diversiteit van het publiek bijdragen. Het ondernemerschap en het marketingbeleid zijn gedegen. Wel vraagt de raad aandacht voor de mogelijke financiële risico's die kunnen voortvloeien uit dalende publieksinkomsten gedurende de renovatieperiode.

Beoordeling

Kwaliteit

De raad is enthousiast over de veranderingen die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden. Naast nieuw beleid, een reorganisatie en nieuwe communicatiemiddelen is er meer aandacht gekomen voor de tuin en de vernieuwing van de presentatie van het interieur.

De raad vindt dat Paleis Het Loo zijn missie als publieksgericht samenspel van paleis, tuinen

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.26 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

en museum waarmaakt. Het museum heeft als visie dat het zijn bezoekers wil raken met verhalen over het paleis en zijn bewoners, en het publiek een onvergetelijke dag wil bezorgen. Paleis Het Loo heeft hieraan een aantal praktisch-strategische doelstellingen gekoppeld. De raad vindt het van belang dat de link met het koningshuis en de symboolfunctie die het museum hierin vervult, niet alleen als attractiewaarde, maar ook meer verdiepend worden ingezet.

De raad is positief over het activiteitenplan, dat gedegen is uitgewerkt en goed is onderbouwd. Paleis Het Loo geeft een heldere uitleg over de realisatie van het masterplan, de grootscheepse renovatie en uitbreiding van het museum in 2018 – 2020. Als gevolg hiervan zal het paleis drie jaar voor publiek gesloten zijn. Het museum zal in die periode met evenementen en een programmering in de tuinen en het stallencomplex – onder de naam ‘Paleis Het Loo anders open’ – op een andere manier toegankelijk zijn. Het nieuwe Oranjemuseum en het Kindermuseum, beide onderdeel van het masterplan, ziet de raad als waardevolle toevoegingen aan het bestaande museum.

De raad vindt Paleis Het Loo een klassiek paleismuseum met kwaliteit en aansprekende plannen. Het museum geeft aan in de renovatieperiode te willen experimenteren met een meer eigentijdse programmering. De raad juicht deze ambitie toe, maar mist een verdere uitwerking en concretisering in het activiteitenplan.

In het kader van het project ‘Vorstelijk verbinden’ zijn Paleis Het Loo en Huis Doorn vanaf 2013 gaan samenwerken op het gebied van collecties, tentoonstellingen, bedrijfsvoering, educatie, publieksbegeleiding en publieksinformatie. De raad is een groot voorstander van deze verbinding, waarbij Huis Doorn voor advies een beroep kan doen op de grote museale staf van Paleis Het Loo. Collectiemobiliteit tussen de twee musea heeft inmiddels twee tentoonstellingen opgeleverd. De raad moedigt beide musea aan deze samenwerking de komende jaren door te zetten en te intensiveren.

Educatie en participatie

Paleis Het Loo richt zijn educatieve activiteiten met name op kinderen. Het museum wil hen op jonge leeftijd in aanraking brengen met de geschiedenis van het Huis van Oranje-Nassau. De raad is positief over het educatiebeleidsplan en de samenwerking met het onderwijs. Ook de aandacht voor immateriële aspecten van het paleisleven hierin is hem positief opgevallen. Hij mist echter een reflectie van het museum op educatie, alsook een formulering van de vaardigheden die hiervan het resultaat moeten zijn.

Het schoolgebonden bezoek lag in 2013 op circa 10.500, in 2014 op 7.300 en in 2015 op 8.500 leerlingen per jaar. Paleis Het Loo zet de komende periode in op een bereik van 9.000 leerlingen per jaar. De raad vindt deze ambitie, gezien de forse omvang van de organisatie, te beperkt. Hij verwacht dat het museum na de renovatie en uitbreiding ambitieuzer zal inzetten op het gebied van educatie.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

In 2014 en 2015 ontving Paleis Het Loo gemiddeld ongeveer 370.000 bezoekers. Tijdens de realisatie van het masterplan wil het museum dit bezoekersaantal zo veel mogelijk vasthouden, maar het voorziet door de sluiting van het hoofdgebouw een flinke daling naar 175.000 bezoekers in 2020. Na de heropening in 2021 verwacht het museum meer dan 500.000 bezoekers per jaar te trekken. Ook de raad verwacht dat het bezoekersaantal het eerste jaar na de heropening behoorlijk hoog zal kunnen zijn, maar vindt het niet vanzelfsprekend dat dit ook zo blijft; de praktijk laat doorgaans zien dat de bezoekersaantallen na het openingsjaar weer afnemen. Paleis Het Loo onderbouwt niet hoe het dit hoge bezoekersaantal denkt te continueren.

Paleis Het Loo heeft zijn doelgroepen helder in kaart gebracht aan de hand van klantprofielen waar het museum zijn marketing en communicatie op afstemt. Wel mist de raad de ambitie

om nieuwe doelgroepen te bereiken. De raad onderschrijft dat het behouden van het bestaande publiek tijdens 'Paleis Het Loo anders open' een hele toer zal zijn, maar meent dat deze periode ook aangegrepen zou kunnen worden voor een diversere programmering die andere bezoekersgroepen kan trekken.

De raad is positief over de extra aandacht van het museum voor het werven van buitenlandse bezoekers. Volgens de raad zit hier groeipotentieel, evenals in het socialemediabereik van Paleis Het Loo, dat met minder dan 3.000 volgers op Twitter onder het niveau van vergelijkbare musea zit.

Ondernemerschap

De raad constateert dat Paleis Het Loo de afgelopen jaren ook op financieel gebied een aantal wijzigingen heeft doorgevoerd. Het museum hanteert een traditioneel verdienmodel en is financieel gezond. De liquiditeit, de solvabiliteit en het weerstandsvermogen zijn hoog. De uitvoering van het masterplan is wat dit betreft een risico. Het museum houdt door de beperkte openstelling rekening met een sterke terugloop van publieksinkomsten, terwijl tegelijkertijd de grote lasten gelijk blijven aan het niveau van 2017. Het is niet uit te sluiten dat de publieksinkomsten gedurende de verbouwing zullen achterblijven bij de (al lagere) verwachting. De raad pleit voor het opstellen van een terugvaloptie.

Over de uitwerking en onderbouwing van het personeelsbeleid is de raad positief. De bezetting van Paleis Het Loo bestaat voor het overgrote deel uit vast personeel (118 fte in 2014). Daarnaast zijn circa 200 vrijwilligers aan het museum verbonden.

De raad vindt het marketingplan van Paleis Het Loo uitstekend uitgewerkt en compleet. Paleis Het Loo is een sterk merk in de regio met een aantrekkingskracht en een economisch-toeristische waarde die verder reiken. Op de Veluwe smeedt het museum allianties met andere culturele partijen. Bij evenementen worden door het museum de koninklijke associaties ingezet.

De start van de *business circle* in 2016 vindt de raad positief. Hij ziet het als een kansrijk initiatief en is verheugd dat nu ook Paleis Het Loo het bedrijfsleven actiever aan zich probeert te binden. De Governance Code Cultuur wordt door Paleis Het Loo toegepast. In de aanvraag is beperkt uitgewerkt op welke manier het daarmee omgaat.